

Good Luck and Fate

Q. What did the Buddha teach about magic and fortune telling?

A. The Buddha considered such practices as fortune telling, wearing magic charms for protection, finding lucky sites for buildings, prophesising and fixing lucky days to be useless superstitions and he expressly forbade his disciples to practise such things. He called all these things 'low arts'.
"Whereas some religious men, while living off food provided by the faithful make their living by such low arts, such wrong means of livelihood as palmistry, divining by signs, interpreting dreams, bringing about good or bad luck, picking the lucky site for a building, the monk Gotama refrains from such low arts, such wrong means of livelihood".

Q. Then why do people sometimes practise such things and believe in them?

A. Because of greed, fear and ignorance. As soon as people understand the Buddha's teachings, they realise that a pure heart can protect them much better than bits of paper, bits of metal and a few chanted words and they no longer rely on such things. In the teachings of the Buddha, it is honesty, kindness, understanding, patience, forgiveness, generosity,

សំណាងល្អ និង សំណាងអាក្រក់

បុ. តើព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់បង្រៀនអ្វីខ្លះ អំពីមហិទ្ធិឬទ្ធិនិងការទោះទាយ?

វិ. ព្រះពុទ្ធបរមត្រូពិចារណាការបដិបត្តិដូច្នោះថាជាការទោះទាយ ពាក់គាថាការពារ ទាយ ប្លង់ដី មើលហោរាសាស្ត្រនិងកាត់គ្រោះបំរើ គឺជាជំនឿអរូបិយឥតប្រយោជន៍ ហើយព្រះអង្គ ហាមព្រមសារឹកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គមិនឱ្យបដិបត្តិវត្ថុដូចនេះ។ ព្រះពុទ្ធអង្គហេរិវិជ្ជាទាំងអស់ នេះថា “ ជាវិទ្យាសិល្បៈថ្នាក់ទាប ” ។ “ មានអ្នកសាសនាខ្លះ ក្នុងខណៈដែលមានជីវិតរស់នៅដោយអាស្រ័យបាយទឹកនំចំណីរបស់អ្នកម្ចាស់ទាន ដែលបានមកពីការប្រើវិទ្យាសិល្បៈ ថ្នាក់ទាបដូចនេះ មុខរបរដែលខុសដូចនោះមានដូចជាទាយបាតដៃ សំកថា ទាយសុបិន្តនិមិត្ត ស្រោចទឹកកាត់គ្រោះបំរើ ទាយប្លង់ដី សមណគោត្តមរៀនចាកពីការប្រើវិទ្យាសិល្បៈថ្នាក់ទាប យ៉ាងនេះ រៀនចាកពីការចិញ្ចឹមជីវិតដោយវិធីខុសយ៉ាងនេះ ” ។

បុ. បើដូច្នោះ ហេតុអ្វីពេលខ្លះមនុស្សបដិបត្តិដូចនោះ ហើយធ្វើនូវវិជ្ជាសិល្បៈទាំងនោះ?

វិ. ពីព្រោះតែសេចក្តីឈោរឈាត់ សេចក្តីភ័យខ្លាចនិងអវិជ្ជា។ ពេលមនុស្សយល់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធអង្គកាន់តែរហ័ស ពួកគេនឹងភ្ញាក់ខ្លួនថាបេះដូងពិតប្រាកដអាចការពារពួកគេ បានច្រើនជាងផែនក្រដាស ផែនមេដេក និងពាក្យសូត្រអានមន្តគាថាមួយម៉ាត់ពីរម៉ាត់ ហើយ ពួកគេនឹងមិនពឹងពាក់ទៅលើវត្ថុទាំងនោះបន្តទៀតឡើយ ។ នៅក្នុងពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ ព្រះពុទ្ធអង្គ វាគឺសេចក្តីស្មោះត្រង់ សន្តានចិត្តល្អ ការយល់ដឹង អត់ផង អភ័យទោស ចិត្ត សប្បុរសធម៌

loyalty and other good qualities that truly protect you and give you true prosperity.

Q. But some lucky charms do work, don't they?

A. I know a person who makes a living selling lucky charms. He claims that his charms can give good luck, prosperity and he guarantees that you will be able to pick three numbers. But if what he says is true then why isn't he himself a multi-millionaire? If his lucky charms really work, then why doesn't he win the lottery week after week? The only luck he has is that there are people silly enough to buy his magic charms.

Q. Then is there such a thing as luck?

A. The dictionary defines luck as 'believing that whatever happens, either good or bad, to a person in the course of events is due to chance, fate or fortune'. The Buddha denied this belief completely. Everything that happens has a specific cause or causes and there must be some relationships between the cause and the effect. Becoming sick, for example, has specific causes. One must come into contact with germs and one's body must be weak enough for the germs to establish themselves. There is a definite relationship between the cause (germs and a weakened body) and the effect (sickness) because we know that germs attack the organisms and give rise to sickness. But no relationship can be found between wearing a piece of paper

ភក្ដីភាព និងសភាពល្អ។ ផ្សេងទៀតដែលអាចការពារអ្នកបានពិតប្រាកដ និងផ្តល់ឱ្យអ្នកនូវវិបល្លាសភាពយ៉ាងពិតប្រាកដ ។

ឧ. តែវេទមន្តភ័ក្ដីសំណាងខ្លះច្នៃបានពិត មែនទេ?

ឆ. ខ្ញុំស្គាល់មនុស្សម្នាក់ដែលចិញ្ចឹមជីវិតដោយការលក់វេទមន្តភ័ក្ដីសំណាង។ គាត់អះអាងថា វេទមន្តរបស់គាត់អាចធ្វើឱ្យសំណាងល្អ រីកចម្រើន ហើយគាត់ធានាថាអ្នកនឹងអាចត្រូវឆ្នោតរង្វាន់លេខបី។ តែបើអ្វីដែលគាត់និយាយជារឿងពិត ចុះហេតុអ្វីបានជាខ្លួនគាត់ផ្ទាល់មិនក្លាយជាមហាសេដ្ឋីទៅ? បើវេទមន្តភ័ក្ដីសំណាងរបស់គាត់ពិតជាច្នៃបានពិតប្រាកដមែន ចុះហេតុអ្វីក៏គាត់មិនឈ្នះឆ្នោតរាល់សប្តាហ៍ទៅ? ភ័ក្ដីសំណាងតែម្យ៉ាងដែលគាត់មានគឺមានមនុស្សផ្តេសផ្តាសចំនួនគ្រប់គ្រាន់ល្មម បានទិញវេទមន្តសក្ដិសិទ្ធិរបស់គាត់ ។

ឧ. ដូច្នោះ តើមានវត្ថុដូចនេះអាចជាការសំណាងទេ?

ឆ. វិចនានុក្រមអោយនិយមន័យពាក្យ ឡាក់ថា “ ជំនឿដែលអ្វីក៏ដោយនឹងកើតឡើងទាំងល្អ និងអាក្រក់ ចំពោះមនុស្សដែលស្ថិតនៅក្នុងហេតុការណ៍ទាំងឡាយអាស្រ័យទៅលើកាលៈទេសៈជោគវាសនាបូករួមសំណាង ” ។ ព្រះពុទ្ធបរមត្រូវបដិសេធន៍ជំនឿបែបនេះទាំងស្រុង។ អ្វីគ្រប់យ៉ាងដែលកើតឡើង មានមូលហេតុបូករួមហេតុទាំងឡាយពិតប្រាកដ ហើយត្រូវតែមានការទំនាក់ទំនងខ្លះរវាងហេតុនិងផល។ សំរាប់ជាឧទាហរណ៍ ពេលយើងធ្លាក់ខ្លួនឈឺ មានមូលហេតុពិតប្រាកដរបស់វា។ មនុស្សដែលឈឺពិតជាបានឆ្លងមេរោគ ហើយរាងកាយអ្នកជំងឺពិតជាទំនងខ្សោយអាចធ្វើមេរោគកំណើតខ្លួនវាបាន។ មានទំនាក់ទំនងច្បាស់លាស់រវាងហេតុ (មេរោគ និងរាងកាយដែលទន់ខ្សោយ) និងផល (ការឈឺ) ពីព្រោះយើងដឹងថាមេរោគចូលទៅលុកលុយអរិយៈទាំងឡាយ ហើយធ្វើឱ្យធ្លាក់ខ្លួនឈឺ។ តែគ្មានទំនាក់ទំនងណាអាចត្រូវតែរកឃើញរវាង

with words written on it and being rich or passing examinations. Buddhism teaches that whatever happens does so because of a cause or causes and not due to luck, chance or fate. People who are interested in luck are always trying to get something, usually more money and wealth. The Buddha teaches us that it is far more important to develop our hearts and minds. He says:

- Being deeply learned and skilled;
  - Being well-trained and
  - Using well-spoken words
  - This is the best good luck.
  - To support mother and father,
  - To cherish wife and child and
  - To have a simple livelihood
  - This is the best good luck.
  - Being generous, just,
  - Helping one's relatives and
  - Being blameless in one's actions
  - This is the best good luck.
  - To refrain from evil and from strong drink,
  - And to be always steadfast in virtue,
  - This is the best good luck.
  - Reverence, humanity, contentment,
  - Gratitude and hearing the good Dharma,
  - This is the best good luck.
- Sn 261-265

ការពាក់ផែនក្រដាសជាមួយពាក្យដែលចារទុកលើនោះក្លាយជាអ្នកមានប្រយោជន៍ជាប់ឡើយ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាបង្រៀនថាអ្វីក៏ដោយនឹងកើតឡើង កើតឡើងដូច្នោះពីព្រោះហេតុណាមួយឬ ហេតុទាំងឡាយ ហើយមិនអាស្រ័យទៅលើភ្នំសំណាង កាលនេះទេសះបូជាគំរាមនាឡើយ។ មនុស្សដែលចាប់អារម្មណ៍ទៅលើភ្នំសំណាងជានិច្ចជាកាលគឺស្វែងរកវត្ថុមួយចំនួនដូចជា ជា ធម្មតាត្រូវការលុយកាក់ឬក៏ទ្រព្យសម្បត្តិច្រើនថែមទៀត។ ព្រះពុទ្ធបរមគ្រូបង្រៀនយើងថាវាកាន់ តែឆ្ងាយពីសារវាសនាខ្លាំងក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍បេះដូងនិងចិត្តគំនិតទាំងឡាយរបស់យើង ។

ព្រះអង្គត្រាស់ថា :

- ជាអ្នកសិក្សារៀនសូត្រច្រើន និងមានឯកទេសជំនាញ, ជាអ្នកបានប្រឹកហាត់លត់ដំណូង
- និយាយតែពាក្យដែលជាសុភាសិត, នេះគឺជាការព្រួយបារម្ភបំផុត ។
- ចិញ្ចឹមបិតាមាតានិងបិតា, មើលថែទាំភរិយា និងបុត្រីបុត្រា និង
- មានជីវិតរស់នៅយ៉ាងសាមញ្ញ, នេះគឺជាការព្រួយបារម្ភបំផុត ។
- ជាអ្នកមានសន្តានចិត្តល្អ មិនលំអៀង, ជួយឈឺឆ្កាលញាតិសន្តានរបស់មិត្ត និង
- ជាអ្នកមិនចេះស្តីបន្ទោសជនដទៃ, នេះគឺជាការព្រួយបារម្ភបំផុត ។
- រៀនចាកពីអំពើអាក្រក់និងផឹកទឹកស្រវឹង, និងជានិច្ចជាកាលតំកល់ខ្លួននៅក្នុងគុណធម៌
- នេះគឺជាការព្រួយបារម្ភបំផុត ។
- អោនលំទោន មានករុណាធម៌ សេចក្តីរីករាយចិត្ត, ដឹងបុណ្យគុណនិងស្តាប់ធម៌ជាប្រចាំ
- នេះគឺជាការព្រួយបារម្ភបំផុត ។

សំយត្តនិកាយ ២៦១-២៦៥